Lieta Nr.A420595012
(A02912-13/36)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
JELGAVAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Jelgavā 2013.gada 20.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Ozola,

rakstveida procesā Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *V.V.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu piešķirts un izmaksāts slimības pabalsts par darba nespējas periodu no 2012.gada 6.jūlija līdz 2012.gada 3.oktobrim.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 5.oktobrī pieteicēja iesniedza Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – VSAA) Jēkabpils reģionālajā nodaļā iesniegumu slimības pabalsta piešķiršanai, pievienojot darbnespējas lapu B par laika periodu no 2012.gada 27.jūnija līdz 2012.gada 3.oktobrim (pirmā darba nespējas diena 2011.gada 14.oktobris).

[2] Ar VSAA Jēkabpils reģionālās nodaļas 2012.gada 5.oktobra lēmumu Nr.2/2585732 (turpmāk – sākotnējais lēmums) saskaņā ar likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" (turpmāk – Likums) 13.panta pirmo daļu pieteicējai piešķirts slimības pabalsts par darba nespējas perioda daļu no 2012.gada 27.jūnija līdz 2012.gada

5.jūlijam, bet atteikts piešķirt slimības pabalstu par darba nespējas periodu no 2012.gada 6.jūlija līdz 2012.gada 3.oktobrim, jo darbnespēja trīs gadu periodā pārsniedz 52 nedēļas.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja VSAA direktorei.

Ar VSAA direktores 2012.gada 15.novembra lēmumu Nr.09-5/15704 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumā konstatēts turpmāk minētais.

[2.1] Laika periodā pēc 2009.gada 1.jūlija pieteicējai slimības pabalsts ir piešķirts par darba nespējas periodiem no 28.01.2010. līdz 05.02.2010. (pirmā darba nespējas diena 18.01.2010.), no 07.10.2010. līdz 12.10.2010. (pirmā darba nespējas diena 27.09.2010.), no 27.01.2011. līdz 04.02.2011. (pirmā darba nespējas diena 17.01.2011.), no 11.06.2011. līdz 14.07.2011. (pirmā darba nespējas diena 01.06.2011.) un no 24.10.2011. līdz 26.06.2012. (pirmā darba nespējas diena 14.10.2011), tātad kopā par 355 dienām, ieskaitot katra pārejošas darba nespējas perioda pirmās 10 darba nespējas dienas. Līdz ar to pieteicējai pamatoti piešķirts slimības pabalsts par darba nespējas perioda daļu no 27.06.2012. līdz 05.07.2012. (par 9 darba nespējas dienām) un atteikts piešķirt slimības pabalstu par turpmāko darba nespējas perioda daļu no 06.07.2012. līdz 03.10.2012., kas pārsniedza 52 nedēļas trīs gadu periodā.

[2.2] Piešķirot un izmaksājot slimības pabalstu, ir jāņem vērā ne tikai Likuma 13.panta trešās daļas nosacījums, kas paredz piešķirt slimības pabalstu arī par darbnespējas periodu, kas ir ilgāks par 26 nedēļām, ja ir izsniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisijas (turpmāk – VDEĀVK) atzinums par pārejoša darbnespējas laika perioda pagarināšanu, bet arī Likuma 13.panta pirmās daļas nosacījums, ka slimības pabalstu izmaksā ne ilgāk par 52 nedēļām triju gadu periodā, ja darba nespēja atkārtojas ar pārtraukumiem.

Neskatoties uz to, ka VDEĀVK ir izsniedzis atzinumu par pārejoša darbnespējas perioda pagarināšanu, VSAA nav likumīga pamata piešķirt un izmaksāt slimības pabalstu par periodu, kas pārsniedz 52 nedēļas, skaitot no darba nespējas pirmās dienas.

[2.3] Līdz ar to pieteicējai pamatoti piešķirts slimības pabalsts par pārejošas darba nespējas perioda daļu no 27.06.2012. līdz 05.07.2012. un atteikta slimības pabalsta piešķiršana par darba nespējas periodu no 06.07.2012. līdz 03.10.2012., kas pārsniedz 52 nedēļas trīs gadu periodā.

[2.4] Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 14.decembra spriedums līdzīgā lietā nav stājies spēkā, jo ir pārsūdzēts. Līdz ar to, lemjot par slimības pabalsta piešķiršanu pieteicējai, VSAA nav pamata ņemt vērā šajā spriedumā noteikto.

[3] Administratīvajā rajonā tiesā 2012.gada 11.decembrī saņemts pieteicējas pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru piešķirtu slimības pabalstu par darba nespējas periodu no 2012.gada 6.jūlija līdz 2012.gada 3.oktobrim.

Pieteikumā pieteicēja norāda, ka VSAA nav ņēmusi vērā, ka 2012.gada 12.aprīlī notikusi VDEĀVK sēde un tā sniegusi atzinumu, ka pārejošā darbnespēja turpināma pēc 26.nedēļas un ir prognozējama invaliditāte. Tādējādi VSAA nav ievērojusi Likuma 13.panta trešo daļu.

[4] VSAA rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu norāda, ka tas ir nepamatots, pamatojoties uz Lēmumā ietverto pamatojumu. Papildus VSAA norādīja, ka 52 nedēļu slimības periods trīs gadu laikā pieteicējai bija sasniegts 2012.gada 5.jūlijā. Spēkā esošās tiesību normas neparedz piešķirt un izmaksāt slimības pabalstu par darba nespējas laiku, kas triju gadu periodā pārsniedz 52 nedēļas. Piemērojot Likuma 13.panta trešo daļu, ir jāņem vērā arī Likuma 13.panta pirmajā daļā noteikto pabalsta izmaksas ierobežojumu.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietā esošos materiālus, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[6] Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds par Likuma 13.panta pirmās un trešās daļas piemērošanu. Proti, vai pieteicējai piešķirams slimības pabalsts par tādu laika periodu, kas pārsniedz 52 nedēļas triju gadu laikā, ja ir VDEĀVK atzinums.

Likuma 13.pants regulē slimības pabalsta izmaksas periodus – slimības pabalstu piešķir un izmaksā par laiku no darba nespējas 11.dienas līdz darbspēju atgūšanas dienai, bet ne ilgāku par 26 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas, ja darba nespēja ir nepārtraukta, vai ne ilgāku par 52 nedēļām triju gadu periodā, ja darba nespēja atkārtojas ar pārtraukumiem (panta pirmā daļa); savukārt trešajā daļā noteikts, ka, pamatojoties uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisijas atzinumu, slimības pabalstu, ja tas nepieciešams pilnvērtīgas ārstēšanas nodrošināšanai, piešķir un izmaksā arī par nepārtrauktas darba nespējas periodu, kas turpinās pēc šā panta pirmajā daļā noteiktajām 26 nedēļām, bet ne ilgāku par 52 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas.

Tātad no šīm tiesību normām izriet, ka valsts slimības pabalstu piešķir šādos gadījumos: 1) ne ilgāk par 26 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas, ja persona slimo nepārtraukti un 2) ne ilgāk par 52 nedēļām trīs gadu laikā, ja persona slimo ar pārtraukumiem.

Vienlaikus gadījumā, lai nodrošinātu pilnvērtīgu ārstēšanos, pamatojoties uz VDEĀVK atzinumu, personai slimības pabalstu var piešķirt arī pēc 26 nedēļām, ja turpinās nepārtraukts darba nespējas periods, bet ne ilgāk kā līdz 52 nedēļām, skaitot no pirmās darba nespējas dienas.

[7] No lietas materiāliem secināms, ka pieteicēja triju gadu periodā ir slimojusi ar pārtraukumiem – no 18.01.2010. līdz 05.02.2010., kas ir 19 dienas, no 27.09.2010. līdz 12.10.2010., kas ir 16 dienas, no 17.01.2011. līdz 04.02.2011., kas ir 19 dienas, no 01.06.2011. līdz 14.07.2011., kas ir 44 dienas, un pirmo reizi nepārtraukti no 14.10.2011. līdz 26.06.2012., kas ir 257 dienas, kas pārsniedz 26 nedēļas (kopumā par šo periodu 355 dienas), un no 26.06.2012. līdz 03.10.2012., kas ir vēl 100 dienas.

Ar VDEĀVK 2012.gada 12.aprīļa atzinumu pieteicējai tika pagarināts pārejošas darba nespējas laika periods, lai turpinātu ārstēšanos pēc 26 nedēļām nepārtrauktas slimošanas gadījumā (*lietas 15.lapa*).

Tātad no konstatētā izriet, ka VDEĀVK atzinums ir tapis par darba nespējas periodu no 2011.gada 14.oktobra, kad pieteicējai turpinājās nepārtraukta darba nespēja no 2012.gada 13.aprīļa, kas pārsniedza 26 nedēļas.

Tādējādi, ņemot vērā iepriekš norādīto tiesisko regulējumu un šīs lietas faktiskos apstākļus, konstatējams, ka jānošķir gadījums, kad personai turpinās nepārtraukta darba nespēja, kas pārsniedz 26 nedēļas, – šādā gadījumā nepieciešams VDEĀVK atzinums, lai turpinātu slimības pabalsta izmaksu par turpmāko nepārtrauktas darba nespējas periodu, bet ne ilgāk par 52 nedēļām. Savukārt Likuma 13.panta pirmā daļa skaidri noteic, ja slimošana notiek ar pārtraukumiem, slimības pabalstu piešķir un izmaksā ne ilgāku par 52 nedēļām triju gadu periodā. Tātad jebkurā gadījumā – vai nepārtrauktas vai pārtrauktas slimošanas gadījumā – slimības pabalsta piešķiršana un izmaksa pieļaujama ne ilgāka par 52 nedēļām triju gadu periodā, slimojot ar pārtraukumiem, vai 52 nedēļas, slimojot nepārtraukti.

Konkrētajā situācijā nav nozīmes tam faktam, ka šo triju gadu periodā bija nepārtrauktas slimošanas periods, kas pārsniedza 26 nedēļas. Piešķirot un izmaksājot slimības pabalstu, tiek ņemti vērā visi darba nespējas periodi triju gadu laikā, neatkarīgi no to ilguma katrā atsevišķā gadījumā. Ja triju gadu periodā slimošanas periods kopumā pārsniedz 52 nedēļas, turpmāk slimības pabalstu nepiešķir un neizmaksā.

[8] Līdz ar to nepamatots ir pieteicējas uzskats, ka Likuma 13.panta trešā daļa paredzētu kādu papildu labumu vai izņēmumu no šī panta pirmajā daļā noteiktā regulējuma. Kā jau tiesa konstatēja, Likuma 13.panta trešajā daļā paredzētā kārtība tiek vērsta vienīgi uz gadījumu, kad turpinās nepārtraukts darba nespējas periods, kas pārsniedz 26 nedēļas, par kuru bez VDEĀVK atzinuma slimības pabalsts vairs netiek piešķirts un izmaksāts.

[9] Pastāvot šādiem iepriekš konstatētajiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka iestāde pamatoti atteica piešķirt un izmaksāt pieteicējai slimības pabalstu par darba nespējas periodu no 2012.gada 6.jūlija līdz 2012.gada 3.oktobrim, jo pieteicējai darba nespējas 52 nedēļu (365 dienu) periods triju gadu laikā beidzās 2012.gada 5.jūlijā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nolēma

noraidīt *V.V.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu piešķirts un izmaksāts slimības pabalsts par darba nespējas periodu no 2012.gada 6.jūlija līdz 2012.gada 3.oktobrim.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese S.Ozola